

480 HUF
2 EUR

OPERA

MAGAZIN

Operaház
Nemzeti Balett
Operaélet

RÓZSALOVAG-
TÖRTÉNETEK

ÚJ RÓMEÓ, ÚJ JÚLIA

A Felméry-Simon páros
Seregi klasszikusában

MELIS GYÖRCY

Pályatársak emlékeznek

ERKEL FERENC

Kétszáz éve született
a magyar nemzeti opera atyja

Nyomat: Engel és Mandello, Pesten, 1868

Kinyitni a táncos szívét

Eldar Aliev úgy véli, a Magyar Nemzeti Balett egyedülálló a maga nemében, sikerének titka pedig kimagasló művészi teljesítményében és változatos repertoárjában rejlik. A táncos-balettmester tavaly két hónapon keresztül foglalkozott az Ybl-palota művészeivel. 2010 elején ismét ennyi időt tölt a társulattal, júliusban pedig a Magyar Nemzeti Balett második nemzetközi eseménysorozatának sztár-balettmestereként tér vissza Magyarországra.

Eldar Aliev először egy fellépés keretében, a Kirov Balett vezető táncosaként járt Budapesten, amikor Fodor Antal A próba című koreográfájának szentpétervári bemutatója előtt társulatának szolista Magyarországra utaztak, hogy megismerkedjenek a darabbal. Ekkor találkozott Keveházi Gáborral, a Magyar Nemzeti Balett jelenlegi igazgatójával, aki Júdás szerepét táncolta. Később Aliev is ezt a szerepet alakította a darabban. Amikor egy várnai balettversenyen mindketten zsűritagok voltak, felelevenítették az ismeretséget. Így került sor a tavalyi felkérésre: Aliev 2009 tavaszán két hónapot töltött az Operaház balettegyüttesénél. A társulatról már akkor nagyon jó véleménnyel volt: *„Ez az együttes egyedülálló a maga nemében. Bár 125 éves múltra tekint vissza, a lelke fiatal, az energiái kimeríthetetlenek. Sikerének titka a kimagasló művészi teljesítmény és a változatos repertoár.”* Eldar Aliev 2010 elején ismét két hónapra érkezett Budapestre, hogy mesterkurzust vezessen az Operaház első magántáncosainak. Úgy látja, a budapesti társulat vezető művészeinek kiválóak az adottságai, mindegyiküknek megvan a saját, kialakult egyénisége, és még mindig szeretnek – és hajlandók is – tanulni. *„Ha a táncos folyamatosan képi magát, az újabb sikert, elégedettséget és további tanulási vágyat eredményez – mondja. – Persze meg kell találni a kulcsot az illető személyiségéhez.”* Meggyőződése, hogy csak akkor lehet eredményes a közös mun-

FOTÓ: MEZEY BÉLA

ka, ha sikerül „kinyitni” a táncos szívét, és átplántálni belé az új tudást, a friss látásmódot. A technika fejlesztése fontos, ha azonban a művész lélekben „zárva marad”, nem jöhet létre együttműködés. *„A jó balettmesternek tehát jó pszichológusnak is kell lennie – mosolyodik el. – A tánc és a táncosok fizikai adottságai nagyon sokat változtak az elmúlt száz évben. A múlt század elején a balerinák kerekdedek, nőiesek voltak, nem kellett például olyan magasra ugraniuk, olyan sokat forogniuk, mint ma. A férfiak feladata pedig kiemelt a partner segítségével. Ma azonban egy férfi táncosnak egyszerre kell partnernek, atlétának, táncosnak és előadóművésznek lennie. Ez pedig óriási kihívás, a feladat tökéletes megvalósítása elmélyült munkát igényel.”* Arra a kérdésre, hogy el tudná-e képzelni valamelyik darabját a budapesti társulattal, így felel: *„Ez elsősorban a művészeti vezetés döntésén múlik, de úgy érzem, hogy koreográfusként ehhez jobban kellene ismernem az itteni repertoárt és a közönség szokásait, igényeit. Ennek alapján tudnám csak megmondani, van-e olyan alkotásom, amely képes hatni a magyar nézőkre. A társulat technikailag és művészileg nagyon jó, ilyen szempontból nem lenne akadály.”*

Eldar Aliev rendkívül elfoglalt, naptára két évre előre tele van felkérésekkel. Mostani budapesti tartózkodása előtt Palermóban tanította be a Csipkerózsikát, ezt megelőzően pedig Sanghajban koreografált egy darabot, emellett tanított, balettmestereknek tartott kurzust. A magyar fővárosba mindig szívesen jön: *„Vártam*

Bakutól Budapestig

Eldar Aliev szülővárosában, Bakuban végzett táncművészi tanulmányai után, 1979-ben csatlakozott a Kirov társulatához, ahol első magántáncosként tizenhárom évet töltött. Hősi repertoárt táncolt, többek között Spartacust, A bajadér Solorját, a Don Quijote Basilját, A próba Júdását, csakúgy, mint hercegi szerepeket a Csipkerózsikában, A hattyúk tavában vagy a Giselle-ben. Több mint negyven országban vendégszerepelt, számos turnén vett részt a Kirov együttesével, és táncolt a Bolsoj, valamint az Ausztrál Balett vendégzólistájaként is. Gálaműsorok közreműködője volt Németországban, Japánban, Kanadában, Ausztráliában és az Egyesült Államokban, ahol 1994-ben az indianapolisi Ballet Internationale igazgatója lett. Itt számos klasszikus művet állított színpadra, többek között a Giselle-t, a Paquitát, a Raymondát, a Csipkerózsikát és a Don Quijotét. Saját koreográfiái – A tűzmadár vagy Az ezeregyéjszaka – nemzetközi sikert hoztak számára. Az egyik legnagyobb visszhangot kiváltó, legtöbbet játszott műve A diótörő, amelyben Drosselmeyer alakját állítja középpontba. A darabot Aliev a megszokott verzióktól eltérően koreografálta meg, s közben a Csajkovszkij zenéjében rejlő varázslatos üzenetre fókuszált. Alievet rendszeresen kéri fel a nemzetközi balettversenyek zsűrizésére is. A világ jelentős társulatainál tart mesterkurzusokat, állít színpadra klasszikus balettelőadásokat, illetve saját műveket.

már, hogy visszatérjek Budapestre, hiszen ez nagyon szép város, kedvesek az emberek, szívesen vagyok itt. Az Operaház ékkő, amit őrní kell. Balettegysége egyedülálló, csodálatos, ráadásul folyamatosan fejlődik: a világ legjobbjai közé tartozik.”

PÓNYAI GYÖRGY

Fenn:
Eldar Aliev gyakorlatot tart a Magyar Nemzeti Balett művészeinek